

COMPREHENSIVE TUMOUR TERMINOLOGY HANDBOOK

MCKEE, P. H., CHINYAMA, C. N., WHIMSTER, W. F. ET AL. (EDS.)
Wiley-Liss, New York-Chichester 2001
362 str., ISBN: 0-471-18485-3, cena 59,50 GBP

Tato kniha o terminologii nádorů vznikla za přispění 35 odborníků z podnětu *Mezinárodní unie proti rakovině (UICC)*. Termíny jsou uspořádány v tabulkách ve 44 sekcích podle orgánů a orgánových systémů: nádory oka, CNS, hypofýzy, štítné žlázy, příštítných tělísek, nadledvin, pankreatu, ústní dutiny, slinných žláz, jícnu, žaludku, tenkého a tlustého střeva, konečníku, jater, žlučníku, středního a vnitřního ucha, srdce, kostí, ledvin, močového měchýře, prsu, kůže, měkkých tkání aj. Všechny sekce mají zcela stejné uspořádání, jež bude vysvětleno blíže na příkladu oddílu o nádorech prsu. V prvním sloupci tabulky jsou názvy nádorů seřazených podle abecedy, ve druhém sloupci jsou uvedena synonyma k těmto názvům, ve třetím sloupci jsou vysvětlující poznámky. Např. u termínu *akutní prsní karcinomatóza* je ve druhém sloupci odkaz na termín *zánětlivý karcinom* v téže sekci a ve třetím sloupci je poznámka, že jde o název zastaralý. U termínu *zánětlivý karcinom* je uvedeno šest nedoporučovaných synonym (nejsou tištěna tučně), z nichž jsou tři označena za zastaralá. Např. pro *tubulární adenom* je synonymum *čistý (angl. pure) adenom*, v poznámce se uvádí, že se jedná o řídkce se vyskytující benigní nádor skládající se z rovnoměrných tubulárních struktur a že

může být variantou *fibroadenom*. Celkem je v sekci o nádorech prsu uvedeno 163 termínů označujících nádory, z toho je tučně vytištěno 70 názvů, které autoři doporučují používat. Celkem kniha obsahuje na 5700 termínů, což potvrzuje, že slovo *comprehensive* použité v titulu není přehnané.

V předmluvě autoři vysvětlují, že před zavedením imunocytochemie a elektronové mikroskopie se zakládala nomenklatura nádorů hlavně na patologově morfoloickém nález. Mnoho nádorů bylo v historii popisováno současně na různých místech, což mělo za následek četná synonyma; neznalost histogeneze vedla někdy ke vzniku eponym. Kniha si klade za úkol napomoci odstraňovat nejasnosti v terminologii, zachytit mnohá synonyma dnes používaná a vyznačit ty názvy, kterým by měla být dáána přednost. I když nejsou do textu začleněna imunocytochemická, elektronomikroskopická a molekulární pozorování, tyto modalitity při stanovení nejvhodnější nomenklatury nádorů uvažovány byly.

Jedná se o výtečnou příručku pro kliniky, pathology a zdravotnické pracovníky usnadňující orientaci v rozsáhlé názvoslovné „houštině“ oplývající často rozpory a redundancí. Velmi cenné je, že autoři navrhuji přijatelnou a standardizovanou terminologii, která ale bude zřejmě podrobována diskusi v odborné veřejnosti. Předpokládají se další vydání této monografie, jež budou zachycovat změny v názvosloví nádorů v soulase s pokrokem v lékařství. Adresa pro objednání: John Wiley and Sons Limited, Baffins Lane, Chichester, West Sussex PO19 1UD, England.

V. H.